

UNELE ASPECTE PRIVIND EVALUAREA PATRIMONIUL ENTITĂȚII**SOME ASPECTS OF THE VALUATION OF THE ENTITY'S ASSETS**

Autor: Laviniia ABABII, Studentă, anul II, Licență,
Academia de Studii Economice din Moldova,
e-mail: ababii.laviniia@ase.md

Coordonator științific: Svetlana MIHAILA,
ORCID ID: 0000-0001-5289-8885

Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova
e-mail: svetlana.mihaila@ase.md

Abstract. *In this research, emphasis was placed on the specifics of the evaluation activity, the classification and evaluation techniques of the entity's patrimony. In the effort to highlight the complex process of patrimony evaluation, the particularities of each type of evaluation were displayed: initial, current and subsequent. A variety of research methodologies were used to accomplish the proposed objectives, including the analytical method, the comparison method, the systemic method, the synthesis method, the induction method, and the deduction method.*

Keywords: *evaluation, recognition, patrimony, entity, economic assets*

JEL: M40

Introducere

Pe parcursul activității unei entități, evaluarea a devenit un proces esențial, prin care se estimează valoarea bunurilor care se află în posesia entității. Necesitatea efectuării acestei etape a apărut odată cu dorința negustorilor de a cunoaște informații concrete despre obiectele pe care le dețineau, pentru a stabili valoarea și prețul acestora. Iar datorită mecanismului de evaluare care este dedus din mărimea capitalului propriu, precum și din capacitatea productivă a componentelor patrimoniului, se poate crea o imagine corectă a patrimoniului deținut de către oricare antreprenor.

Evaluarea reprezintă o etapă complexă în care se estimează valoarea, potențialului existent și viitor, exprimat ulterior în echivalent valoric, prin analiza minuțioasă a caracteristicilor deținute de un anumit bun. Acest proces și anume rezultatele lui, permit examinarea de către organele de control, organizațiile de creditare, companiile de asigurare, și organele fiscale etc., dar cel mai important proprietarilor întreprinderii și potențialilor investitori. Datorită lărgirii arealului de evaluare în urma evoluției economiei de piață s-a sporit eficiența gestiunii curente a întreprinderii. Care a permis determinarea valorii hârtiilor deținute, comercializarea lor pe piață; determinarea valorii întreprinderii, restructurării sau pentru elaborarea planului de dezvoltare și altele. Concomitent, în activitatea întreprinderilor adesea apare necesitatea evaluării unor active separate, precum mașinile și utilajele, imobilul sau obiectele de proprietate intelectuală (Ulian, 2009).

Scopul cercetării constă în examinarea aspectelor teoretice privind definiția și particularitățile metodelor de evaluare, precum și identificarea necesității și a obiectivelor urmărite în demersul evaluării.

Actualitatea temei se explică prin faptul că pentru a cunoaște situația economico-financiară a unei entități, este necesară evaluarea patrimoniului acesteia, care asigură relevanța, reprezentarea exactă și veridicitatea informației economico-financiare.

Metodologia de cercetare s-a bazat pe utilizarea instrumentarului metodologic caracteristic științelor sociale, prin aplicarea următoarelor metode de cercetare: metoda analitică, metoda comparației, metoda sistemică, metoda sintezei, metoda inducției și metoda deducției.

Evaluare reprezintă o problemă fundamentală a contabilității entității, deoarece conform art.10 al Legii contabilității și raportării financiare, recunoașterea și evaluarea elementelor contabile reprezintă o etapă obligatorie a ciclului contabil, care se efectuează în conformitate cu prevederile standardelor de contabilitate (Legea contabilității și raportării financiare). Prin urmare, se va pune accent pe particularitățile fiecărui tip de evaluare a patrimoniului entității, actele normative și legislative ce stau la baza reglementării evaluării în Republica Moldova, dar și multe alte aspecte legate de acest proces.

Conținut de bază

Evaluarea activelor unei entități este o practică crucială în domeniul contabilității și managementului financiar. Un prim obiectiv ține de stabilirea corectă a valorii bunurilor economice, unde prin evaluarea acestora are loc determinarea valorii reale sau estimative, oferind astfel informații precise despre situația financiară a unei entități. Acest lucru fiind esențial și pentru raportarea corectă a situației financiare către acționari, investitori, creditorii sau alte părți interesate. Un alt moment ține de luarea deciziilor în raport cu investițiile și finanțare, unde valorile corecte ale acestora sunt esențiale pentru manageri în luarea deciziilor legate de investiții.

Deopotrivă esențial este și conformitatea cu standardele contabile, deoarece evaluarea bunurilor economice se efectuează conform reglementărilor specifice, unde fiecare entitate din opțiunile multiple propuse de actele normative în vigoare vă opta pentru o metodă conform specificului activității entității și necesităților informaționale. Evaluarea activelor joacă un rol important în determinarea valorii contabile a unei entități, care poate afecta impozitele plătite și alte obligații fiscale, totodată poate influența evaluarea companiilor în cazul tranzacțiilor de fuziuni și activități. O evaluare precisă a activelor ajută la înțelegerea mai bună a riscurilor asociate cu acestea, permițând entității să ia măsuri pentru a gestiona și minimiza riscurile legate de fluctuațiile de valoare sau alte aspecte.

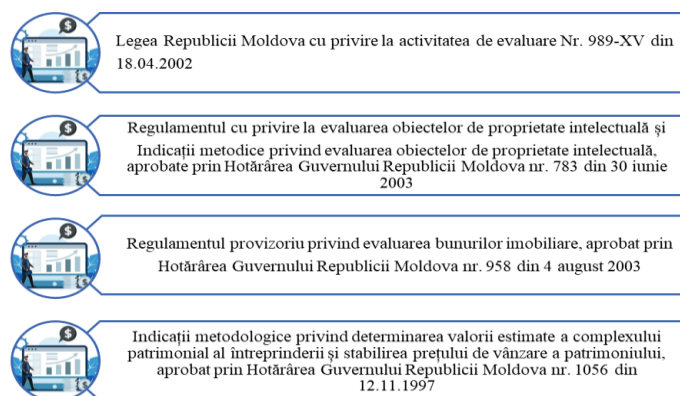
În ansamblu, evaluarea activă este fundamentală pentru a asigura o imagine corectă și completă a situației financiare a unei entități, facilitând astfel luarea unor decizii strategice și operaționale.

Obiectul de studiu al contabilității îl constituie reflectarea valorică a patrimoniului entității, precum și mișcarea, modificarea lui, ca urmare a faptelor economice ce generează costuri, cheltuieli, venituri și determinarea rezultatelor financiare în perioada de gestiune. În scopul cunoașterii și gestionării *patrimoniului*, contabilitatea utilizează categorii specifice obiectului ei de studiu, și anume: activ, pasiv, costuri, cheltuieli, venituri, rezultate financiare. Iar, prin patrimoniu se înțelege totalitatea bunurilor economice pe care le gestionează o entitate, precum și totalitatea drepturilor și datoriile pe care aceasta și le asumă în legătură cu bunurile ce le posedă (Bădicu, Mihaila, 2019).

Astfel, la baza obiectului de studiu al contabilității este pus patrimoniul entității economice, deoarece contabilitatea a apărut din necesitatea cunoașterii și gestionării eficiente a activelor. De aceea, evaluarea constă în măsurarea valorică a activelor, datoriilor, capitalului propriu, veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare, iar obiectul acesteia trebuie delimitat în timp și în spațiu pentru a gestiona multitudinea și diversitatea obiectelor, fenomenelor și proceselor economice.

Procesul de evaluare presupune existența obiectului și subiectului evaluării. În conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova și cu prevederile internaționale, obiectivul activității de evaluare îl constituie activele corporale, necorporale și financiare aflate în proprietatea sau sub controlul întreprinderii, iar evaluarea se poate efectua fie în mod individual, fie în totalitatea acestora. Potrivit art.3 al Legii cu privire la activitatea de evaluare, evaluării se supun următoarele obiecte: bunuri mobile, bunurile imobile și drepturile asupra lor, activele nemateriale, întreprinderile în calitate de complexe patrimoniale, valorile mobiliare, obligațiile debitoare și creditoare, lucrările și serviciile, informația și alte obiecte (Albu, Albu, 2009). Reieșind din prevederile IFRS, evaluarea la valoarea justă este obiectul de activitate al evaluatorilor. Pe plan internațional, evaluarea este reglementată de către Standarde Internaționale de Evaluare. În Republica Moldova, evaluarea este reglementată prin actele normative și legislative prezentate în figura 1 (Grigoroii, Bunget, 2012).

Evaluarea în termeni generali poate fi caracterizată drept procesul de determinare a valorii unui bun la o anumită dată, luând în considerare factorii fizici, economici, sociali și alți factori care influențează valoarea. Abordarea problemei financiare a evaluării unei întreprinderi se conturează ca una extrem de complexă, captând atenția analiștilor financiari și evaluatorilor în rezolvarea dilemei dintre prețul și valoarea unei întreprinderi. Această provocare reprezintă simultan un domeniu de sinteză, unde se apelează la diverse metode pentru selecția investițiilor, luarea deciziilor financiare, realizarea diagnosticului strategic și financiar sau anticiparea evoluției financiare.

Figura 1. Actele normative și legislative ce stau la baza reglementării evaluării în RM

Sursa: elaborat de autor după (Grigoroii, Bunget, 2012).

În cadrul evaluării entității sunt cointeresate organele de control, structurile de conducere, organizații de creditare, companii de asigurare, organele fiscale, proprietarii întreprinderii, investitorii etc. Din perspectiva financiară, evaluarea întreprinderii poate fi privită ca un proces de estimare și atribuire a valorii întreprinderii la un moment dat, fie în totalitate, fie parțial, având în vedere capacitatea sa de a genera fluxuri (profit, cash-flow) pentru proprietar sau pentru considerarea sa ca un „bun” capabil să creeze alte „bunuri”. În funcție de aceasta, se determină elementele fundamentale utilizate în procesul de evaluare, inclusiv:

- Patrimoniul - în acest context, valoarea întreprinderii se calculează plecând de la valoarea corectată a elementelor de activ și pasiv, reflectate în bilanțul său;
- Profitul - sub forma de cash-flow, încasări totale sau dividende, servind, de asemenea, ca bază pentru evaluare și fiind utilizat în metodele de evaluare bazate pe profit;
- Cursul de piață al titlurilor de proprietate (acțiuni) - în acest caz, valoarea întreprinderii este stabilită în funcție de prețul convenit la care aceste titluri sunt tranzacționate pe piață.

Un alt moment la care trebuie să atragem atenția este inventarierea, o cerință importantă care arată realitatea și exactitatea informației. Cu ocazia inventarierii, evaluarea elementelor patrimoniale se face la valoarea actuală sau de utilitate a fiecărui element. Acesta se stabilește în funcție de utilitatea bunului în întreprindere și prețul pieței. Valoarea de utilitate a creanțelor și datoriilor se stabilește în funcție de valoarea lor probabilă de încasat, respectiv de plată. La finele perioadei de gestiune se evaluează și se reflectă în bilanț la valoarea de intrare în patrimoniu, respectiv valoarea contabilă pusă de acord cu rezultatele inventarierii.

Concluzie

Evaluarea patrimoniului în cadrul entităților, este o practică esențială în peisajul oricărei entități, este un element cheie în gestionarea eficientă. Importanța evaluărilor în contabilitate se cristalizează în capacitatea lor de a furniza proprietarilor și administratorilor a întreprinderilor în ansamblul lor. Evaluările devin astfel un instrument valoros în luarea deciziilor financiare, servind drept fundament pentru negocierile privind prețurile de vânzare-cumpărare într-un context complex. Evaluarea bunurilor economice se efectuează conform reglementărilor specifice, unde fiecare entitate din opțiunile multiple propuse de actele normative în vigoare optează pentru o metodă conform specificului activității entității și necesităților informaționale. De asemenea, evaluarea devine nu doar un element crucial în tranzacții, ci și o componentă vitală în asigurarea transparenței și responsabilității în gestionarea resurselor financiare și a activelor întreprinderilor la nivel global.

Referințe bibliografice

1. Albu, S., & Albu, I. (2009). Evaluarea patrimoniului; Universitatea Tehnică A Moldovei, Ch. UTM, 2009 -271p.
2. Bădicu, G., & Mihaila, S. (2019). Bazele contabilității: Note de curs. Chișinău: Tipografia Centrală, 224 p.
3. Grigoroii, L., & Bunget, O. C. (2012). Controverse privind politicile de evaluare a activelor. (pp. 132-137).
4. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. În: Monitorul Oficial nr.1-6, art.22 din 05.01.18
5. Legea cu privire la activitatea de evaluare nr. 989 din 18.04.2002. În: MO nr.102, art.773 din 16.07.2002
6. Ulian, G. (2009). Aspecte ale evaluării întreprinderii. Revista Științifică a USM „Studia Universitatis”, nr.7 (27), p.99-107, p.99